

1997 KAMU TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Aydınlık Dergisi, 9 Mart 1997

Yıldırım Koç

1997 kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri görüşmeleri, ülkemizin, halkımızın, işçi sınıfının ve sendikacılık hareketinin önemli sorunlarının giderek ön plana çıktığı koşullarda sürdürülüyor.

En önemli sorunlardan biri özelleştirmedir. Özellikle limanların, enerji santrallerinin, kömür madenlerinin ve Telecom'un özelleştirilmesi, ülkemizin bağımsızlığına ve halkımızın çıkarlarına büyük zarar verecektir. Bu işyerlerindeki işçiler ve sendikalar da büyük zarar görecektir. Özellikle limanlar, termik santraller ve kömür madenleri işçilerinin sendikalarının önderliğinde son haftalarda gerçekleştirdikleri mücadele, her türlü övgüye değer. Ancak, bu mücadele, toplu iş sözleşmeleri mücadelesiyle ve diğer alanlardaki mücadelelerle yeterince bütünleştirilemediği için, düzenlenen eylemler genelleşemedi.

Temel önemde diğer bir sorun, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik ve laik sosyal hukuk devleti olmasını savunmaktır. Ülkemizin demokratikleşme sürecinde çok gerilerde olduğunu söylemeye bile gerek yok. Ancak 12 Eylül sonrası günlerde de değiliz. Türkiye'de gerçek bir laikliğin olmadığını da biliyoruz. Ancak Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri veya İran da değiliz. Türkiye'de hukuk devleti anlayışının istediğimiz gibi uygulanmadığını, birçok hukuk dışı uygulamanın bulunduğunu, yargı mensuplarının güvencelerinin olmadığını biliyoruz. Ancak Türkiye'nin keyfi bir diktatörlük veya şeriata dayalı bir devlet olmadığı da açık. Türkiye hiçbir zaman bir sosyal devlet olmadı. Ancak sosyal devlet olma yolunda atılmış önemli adımlar var ve bunların savunulması ve geliştirilmeye çalışılması da önemli bir görevdir.

Bugün, demokratik ve laik sosyal hukuk devleti anlayışı ciddi bir saldırıyla karşı karşıyadır. Eğer Sayın Tansu Çiller bile "irtica"dan söz etmek zorunda kalıyorsa, tehlikenin ulaştığı boyutların farkında olanların uyarıları etkili olmuş demektir.

İrticaya karşı mücadelenin temel aracı demokratikleşmedir. Türkiye'de Cumhuriyet döneminin kazanımlarını yok etmek isteyenlerle ve Türkiye Cumhuriyeti'ni bölmek isteyenlerle ya işçi sınıfımız başarılı bir biçimde mücadele edecek, ya da asli görevi Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak olan başka güçler başka yol ve yöntemlere başvuracaktır. O zaman, demokratikleşme için etkili bir mücadele verilmesi gerekmektedir.

İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin hiçbir temel talebi yerine getirilmemiştir. Bu taleplerin yerine getirilmesi için, tek tek sendikaların karşı karşıya buldukları özel bazı sorunların çözülebilmesi için, toplu iş sözleşmeleri aracılığıyla daha geniş bir cephe oluşturmak olanaklıdır.

1995 yılında sendikalar yalnızdı. 1997 yılında Hükümet yalnızdır.

Özelleştirmeye karşı çıkan, demokratik ve laik sosyal hukuk devletine ve Türkiye'ye sahip çıkan, darbelere karşı demokratikleşmeyi savunan bir çizgide sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri, halkımızın büyük bir kesimini işçi sınıfının arkasına alacaktır. Böyle bir çizgi, yalnızca ücret elde etmeyi amaçlayan bir çizgiden çok daha fazla ücreti de alabilecektir.

Sendikaların eline böyle bir fırsat kolay kolay bir daha geçmez. Sendikalarımızın bu fırsatı akıllı bir biçimde kullanacak deneyim birikimi de vardır. 1995 yılında uzun süre yüzde 10'lar civarında kalan hükümet tekliflerini yaşamış işçilerin bir bölümünün, yüzde 58,7'lik zam teklifi karşısında diğer tüm kaygıları unutarak olumlu tavır alma eğilimleri ortaya çıksa da, Türkiye'ye sahip çıkma temelinde izlenecek bir strateji daha etkili sonuçlar yaratacaktır.